

СОНЯЧНИЙ ХУДОЖНИК

(До 150-річчя від дня народження українського живописця І. І. Труша)
(1869 – 1941)

«Нам треба стояти ногами на нашій землі,
головою бути в Європі, а руками
обхоплювати якнайширше
справи української нації!»

Іван Труш

Один з найвидатніших галицьких художників кінця XIX – початку XX століття Іван Іванович Труш народився 17 січня 1869 року в селі Висоцьку, недалеко від міста Броди Львівської області. Уже з малих літ захоплювався малярством. Навчаючись в школі, а потім і у Бродівській гімназії, навчання в якій велось на німецькій мові, був найкращим учнем на уроках рисунку. У 1891 році їде до Кракова, вступає тут до Академії красних мистецтв. Директором Академії в той час був Ян Матейко.

Паралельно з навчанням, скрутне матеріальне становище змушувало І. Труша заробляти на життя. Митець малює портрети та пейзажі. Закінчивши Академію красних мистецтв на відмінно, повертається до Львова. Тут він активно включається в громадське та мистецьке життя міста.

Пензлеві І. Труша належать портрети відомих українських письменників і громадських діячів, з якими був близько знайомий: В. Стефаника, Лесі Українки, М. Лисенка, М. Драгоманова та ін. Художник створив десять портретів І. Франка в різні періоди його життя.

Художник багато подорожує. Відвідує країни Європи, Крим, Єгипет, Святу Землю. У Єгипті, біля Сфінкса, була зроблена фотографія І. Трушу, з якої і було створено пам'ятник у Львові.

Неперевершені роботи митця в жанрі пейзажного і побутового живопису. Українська природа, сповнена задушевної поезії і особливої краси була провідною темою художника. Пейзажі пройняті хвилюючою любов'ю до рідного краю, поетичні сцени з гуцульського життя, глибоко психологічні портрети видатних художників є дорогоцінним вкладом в історію українського образотворчого мистецтва. Живописець-імпресіоніст, майстер пейзажу, портретист, мистецький критик, маляр-лірик – його називають поетом кольору та Сонця. Своєю творчістю І. Труш розпочав відродження галицького малярства. Це колосальний внесок зроблений митцем задля процвітання культури та мистецтва в Галичині.

Твори Івана Труша — цінні перлини у величезній скарбниці українського мистецтва. Зрозумілі й близькі народу, вони завжди хвилюватимуть наші серця. Іван Труш гаряче любив свій рідний край і народ. Народу він і присвятив все своє життя і талант, всі свої творчі сили та найглибші і найщиріші думки й почуття.

Найбільші колекції робіт І. І. Труша зберігаються у Львівському музеї українського мистецтва та в будинку, де він жив.